

hető meg, mint Gamáson. A március 25-én végzett bejárás során római kerámiatöredékeket, köztük dörzstál aljtöredékét találtuk meg. A lelőhely azonos a Draveczky Balázs által 1964-ben bejárt lelőhellyel (RRM A. I/15/20. – RégFüz 1965, 31.).

NÉMETH PÉTER

170. Kánya, Kis-Malom-dűlő, Berki-kúti-dűlő
(Somogy megye) R, B

1999. március 15-én Kányán a már ismert (őskori?) halmosírokat próbáltam beazonosítani (RRM Adattár I/16/2.). A községtől D-re követtem az úgynevezett Derék-utat, de halmokat nem láttam. A Derék úttól Ny-ra (Kis-Malom-dűlő) és K-re (Berki-kúti-dűlő) nagy kiterjedésű őskori (péceli kultúra és bronzkor?) telep van, cserepek mellett sok patics is található. A Berki-kúti-dűlőn kevesebb a lelet (bár itt rosszabbak voltak a megfigyelési viszonyok), a dűlő D-i részén egy helyütt edénytöredékeik, kb. a dűlő közepén mintegy 20–30 m-es sávban cserepek kerültek elő.

NÉMETH PÉTER

171. Kápolnásnyék, Kutas-sor
(Fejér megye)

Kápolnásnyéken, a középkori Nyék falu régészeti védettség alatt álló területéhez tartozó 399/2. hrsz-ú telken családi ház építésébe fogtak. A tervezett épület helyén végzett megelőző feltárás során régészeti jelenség nem került elő.

KULCSÁR MIHÁLY

172. Kerkaszentkirály, Hegyalja-dűlő
(Zala megye) Ó, Ú

A lelőhely a M70 autóút Letenye–Tornyiszentmiklós nyomvonalán a 4+510–14+610 kilométerszelvényre esik. Kerkaszentkirálytól ÉK-re, az odavezető út jobb kanyarjában halad az út nyomvonala. A jelenlegi földút kanyarjától ÉK-re, az úttól 100–200 m-re, a Muraszemenye–Dobri közöttől 7–800 m-re DNy-ra, körülbelül 150 m hosszúságban terepbejárásunk során elszórtan néhány újkori és egy-két őskori leletet találtunk. A tavalyi mélyszántást még nem boronálták el, az út K-i oldalán keskeny sávban kukoricatarló található.

Az út nyomvonala a lelőhely D-i szélét érinti, kb. 15 százalékosban. Az építkezés alatt szakmai felügyelet javasolt.

VÁNDOR LÁSZLÓ – PUSZTA SÁNDOR

173. Keszthely, Fenékpuszt, Pusztaszentegyházi-dűlő
(Zala megye) Ge, Kk

Az 1883 óta ismert lelőhely beleesik a Kis-Balaton Vízárvédelmi Rendszer II. ütem védőerdő sávjába, ezért az OVIBER támogatásával 1998-ban fel akartuk tární a középkori templomot és a körülötte lévő temetőt. A munka

során egy, az egykorú rablás ellenére is nagyon gazdag 7. század eleji germán sírra bukkantunk. (Az „A” sír feldolgozása az ActaArchHung 1999/2000. évi kötetben lát napvilágot.) Ez a temetkezés nem volt egyedülálló, még két 6–7. századi sírt találtunk („B” és „D” sír). Az 1948-as Radnóti-féle ásatásból is sikerült két hasonló korú sír anyagát azonosítani, így joggal feltételeztük, hogy egy kisebb, kora avar kori germán családi temetőről van szó.

Az „A” sírtől 12 m-re kijelölt K-Ny irányú, és az arra merőleges É-D irányú szelvényekkel összesen 580 m² területet tártunk fel, meghatározva a temető Ny-i, D-i és K-i szélét. (Az É-i szélét nem ismerjük, mert a szelvényekből kitermelt föld miatt É felé nem tudtunk további szelvényeket nyitni.)

Az ásatás során 27 késő középkori, 14–16. századi objektumot – 4 kemencét, vermetet és többnyire hulladékgödöröket – egy bronzkori, 30 késő középkori és 44 kora avar kori sírt tártunk fel. A középkori temetkezések egymást is vágják, és a településobjektumokhoz hasonlóan több 6–7. századi sírt is megbolygattak. Ezek gyakorlatilag melléklet nélküliek voltak.

A 6–7. századi sírok közül 19 melléklet nélküli volt, közülük 10 különböző mértékben bolygatott volt. Ellenében a főnöki sírral, egykorú rablásnak nem találtunk nyomát. A sírok között feltűnően alacsony a gyermeksírok és a női sírok aránya: bizonyosan férfi 18, bizonyosan nő 8, bizonytalan nemű felnőtt 10, gyermek 9. Egy gyermek méretű sírgödör kenotáfiumnak bizonyult, egy sírba két felnőtt férfit temettek. Becslésünk szerint az összes temetkezés egyharmadát ismerjük, tehát egy több mint 100 síros, közepes méretű temetőről van szó.

A leletanyag: a bronz-, ritkábban ezüstlemezes övgarnitúrák nagyon rossz fenntartásúak, a bronzcsatok germán jellegűek, a gyöngysorok többnyire szemesgyöngyökből állnak; a kétsoros csontfésű jellegzetes germán tárgy, a függők között csak egy kiskosaras függő volt, három préselt ezüstlemezrel díszített bizánci vasfibula mellett egy ezüstből készült madár alakú fibula a késő antik ízlést tükrözi.

Értékelés: A leletanyag alapján az idetemetkezők etnikuma nem avar volt, de eltér a fenékpusztai erőd területéről és a déli erőd fal előtt feltárt temető(k)ből ismert népességtől is. Ez a rítusban is megmutatkozik, az előbbi lelőhelyen még nem került elő kamrasír, itt viszont egyetlen kőpakolásos temetkezést sem találtunk. Mindez azt jelenti, hogy a fenékpusztai erőd 568 utáni népessége az eddig feltételezettnél is sokszínűbb lehetett, és a különböző együtt élő csoportok külön temetőket nyitottak.

Az ásatáson részt vett Straub Péter régész.

MÜLLER RÓBERT

174. Kéty, Ó-templom
(Tolna megye) Kö

Kéty községtől másfél km-re délre egy középkori falut és annak templomát lokalizáltuk terepbejárás során. A Hidas-patak északi partján fekvő falu fölötti magasla-